

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

9. Quàm lentè cum Sin. agendum illi fuit; quanto damno alij festinarint.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

Externi, si plures sibi legis suæ sequaces adiungerent: sed Deo placuit ut præter festas gratulationes nihil inde sequeretur. Paulus viui Patrum domestico alluetus, sensit mox à Deo ad Euangelij præconium se vocari, cumque illi parentibus & consanguineis nihil esset antiquius, ad eos profectus est, boni quo ipse fruebatur desiderio inflammandos. Riccius ex frequenti, ad audiendum cœtu, quotidie aliquos ad Christum adducebat, sed maturè ac lentè præparabat ad sacrum fontem, superficiali voluntate minimè contentus, quod in gente tam cauta, tam timida, tam inimica publicæ nouitatis, oporteret omnes qui se profiterentur Christianos ea virtute, & innocentia viuere, ut legis quam erant amplexi sanctitatem, quantumvis suspectæ persuaderent re ipsa dignam esse quæ propagaretur toto imperio: Aiebat Riccius post annos viginti sex, & partum in aula Pechinensi magnum nomen, terri se, & exhortescere cum sibi Sinensium oculis satisfaciendum cogiraret, linceis, criticis, offensionis cuiuslibet delicatissimæ obnoxius, præclara quæuis, & grandia, hoc tantum si forent extranea despere solitis, & fraudem in iis occultam suspicari, quare omnes quidem baptismi cupidos amplectebatur peramanter, instituebaturque sollicitè; non tamen prius sacris abluebat, quam tutò illis tunc, & in posterum fidei Christianæ fama, & sanctitas committi posse videretur, cautione hac, quadraginta, paucis mensibus expiauit. Vbi verò Sinarum ostia tenebrosa, & portas ferreas Euangelio laxatas audiuit India, & Europa, ingens longè latèque, priuatim & publicè gratulatio & adplausus. Lætus felicissimo nuntio Sixtus V. Societari Iubileum indulxit, eidem Præpositus Aquauia stimulos subdidit ad tantam animarum prædam; delectus habiti operationum qui ad illam quamprimum virtute, ac literis elaborarentur. Multos in partem egregij operis exciuit præ propea pietas, religiosos viros Ordinum diuersorum ex Europa, ex Indis Occidentalibus, ex Molucis, quorum hic magnos animos satis sit obiter meminisse, ij enim contra quàm certo confidebant, nec pedem in Sinas, nedum Christi prædicationem, mittere permitti, tentata in cassum maria, coacti sunt illicò remetiri; quo etiam pertinet eorum attonita, vtròque suscepta offensio, qui suis è cellulis, morositatem inculabant Ricciij & Ruggerij nimis multa circumspicientem, volebantque illos se dare in publicum, terre, minari, vociferari barbaris inferorum ignes, vno Christi sanguine, & vitali lauacro extinguendos, qui tam nobiles spiritus & tantæ audaciæ caritatis quò tandem euaserit, quinquaginta quatuor abhinc annis non sine dolore videbimus, nempe in illorum, nostraque cum illis exilia in Prouincia Fochienſi, & conuersiones Ethnicorum quos P. Iulius Aleminus nongentos quot annis Christo adiungebat, ad centenos deinceps minimè peruenisse. Quod verò cunctando, & per lentas moras, annorum complurium gradusque suspensos tandem confectum est, ut nunc Euangelium in Sinas inducere liceat, id omne foret ab initio dissectum, & perditum, & Euangelio, regni fores obstinatius occlusæ, si primi illi

8
Riccius Si-
nensib. con-
cionatur. 40.
baptizat.

9
Quàm lentè
eum Sin. ac-
gendum illi
fuit; quanto
damno alij
festinarent.

illi feruoris impetus, nimium animosi locum habuissent, neque is olim
 cunctator Riccius, nunc Apostolus Sinarum haberetur. Reuersus Ma-
 caum Cabralis, tam leras de Sciochino ad Valignanum literas Goam
 dedit, ut iam minime doleret Valignanus Legatis Iaponum ad summum
 Pont. se ducem itineris non esse: sed instaret ardentem ad prouehendum
 Sinenſe negotium nouis hominum, rerumque subsidiis, quando illud
 Deus cursu tam prospero agebat. Nam rei domesticæ leuamentum ali-
 quod ab Sinis expectare, idem foret ut Christi Ministros execrationi
 subiicere, qua sectarum suarum sacrificulos auerſantur, ob improbita-
 tem quatendæ stipis. Ergo Indiæ Prorex Odoardus Menesius, Vali-
 gnani rogatu quem semper carissimum habuit, & suapte nobili pietate,
 de sisco regio Malacensi censum annum edixit qui nostris inter Sinas
 alendis sufficeret quem postea Philippus II. decreto perpetuo stabiluit.
 De suo Odoardus supellectilem eorum sacram auxit; domestica nouas
 ædes instruxit. Ex operariis in tempus aliud dilatis, duos Macaum misit
 Valignanus, Odoardum Sanden, & Antonium Almeidam quos etsi pru-
 dentia insignes, sapientibus muniuit documentis, & gratulatoriis ad
 Riccius & Ruggerium literis, quibus item illos plurimum hortaba-
 tur, duobus iis locis omni ope ingressum in Sinas exorarent. Sub hæc
 tertius appulit Alfonso Sancez, nec optatus, nec gratus qui tantum-
 non Macaum & nostros euerit: hunc itineribus pro fide, & Hispania
 diu tritum, Philippinis Præfectus Procuratori suo addiderat. postulatu-
 ro ab Sinarum Rege ut Legationem à Rege Hispaniæ vellet gratam ha-
 bere; & vero utrimque confectum prope negotium exhibat, cum ex-
 pergefacti Lusitani contra rem suam motum vident; conclamatum
 profus de Macao, si conficeretur; Sinenſe commercium in Philippi-
 nas verti, lucrum ex Sericis quorum emptione à Sinis commoda, &
 translatione ad Iaponem Macaum ditesceret, ad Philippinas abiturum.
 assurgunt igitur in tumultum & defensionem, Legationis ambitum
 disturbant; Mandarinorum imperrant edictum quo vetantur in poste-
 rum Hispani de mittendis legatis agere; turbulenti negotij auctores,
 infesta re, Macao vela in reditum, & remos aptant. Sandes verò &
 Almeida illuc anno sequenti 85. sub finem Iulij applicant. Sanden Lin-
 citanus Scioachinum vocari Riccio concessit, hac lege dumtaxat, ut
 Macaum breui post remearet. Sed eum præsens aditu & affatu & trio-
 bolari apud nos munusculo, illic raro, ita sibi deuinxit, ut retine-
 ret illum intra Sinas, quamuis nondum libello respondisset Prorex
 quo hæc illi facultas petebatur, in dicta nihilominus Patribus cautio-
 ne, ne quem præterea tentarent intra regnum vocare; quo mandato
 moestus Almeida desideria sua infringi penitus, tantò, post paulum
 iucundius, quanto contra spem omnem, iis potius est. Tam tres domi-
 cum essent, & accessurus ad eos quartus, visum iis, pro Sinarum mo-
 re, nusquam opinor alibi audito, nomina mutare. Solent ij quosdam
 in nominalibus seruare minutias. Nullum feminis induunt nomen; domi-

10.
 Valignanus
 noua subsi-
 dia in Sinas
 curat.

11.
 More Sio,
 PP. nomen
 mutant cum
 repetunt.

Q